

„Európa közepe 1000 körül”: új fényben Közép-Európa történelme

Egy év múlva átfogó kiállítás mutatja be, milyen volt Közép-Európa 1000 körül. Állomásai Budapest, Varsó, Berlin, Mannheim és Prága lesznek. Az öt ország közös terveként megvalósuló tárlatról a rendező, Alfred **Wieczorek nyilatkozott.**

– A manheimi Reiss-Museum igazgatóhelyetteseként Ön nagy fába vágta a fejszét: Öntől származik annak a nagyszabású, nemzetközi összefogással megvalósuló történelmi kiállításnak az ötlete, mely az ezer évvel ezelőtti Közép-Európát kívánja bemutatni, s amelynek ön a koordinátora. Miért tartja annyira fontosnak a témát?

– A kiállítás pontosan az ezredfordulóra, 2000-re készül el, és mindenek előtt arra szeretné felhívni a figyelmet, hogy a nyugati szláv népek és a magyarok immár ezer éve a latin-nyugati kultúrkörhöz tartoznak. Európa szívében akkor, ezer évvel ezelőtt kezdődött a közös történelem. A 19-20. század nemzetállami gondolkodása azonban – tudjuk mindannyian – homályba borította ezt a közösséget. Jómagam pedig éppen ehhez a ponthoz akartam visszakanyarodni, vagy inkább erről a pontról akartam elindulni: ülünk össze végre, és beszéljük meg a gondokat és nehézségeket, amik csehek, lengyelek, magyarok, szlovákok és németek között voltak, s így talán eljuthatunk egy új látásmódhoz.

– Egy nemzetközi kiállítás megvalósítása sohasem egyszerű feladat. Önnek mennyire volt könnyű vagy nehéz partnereket találnia az elkészítéshez?

– Nem akadt olyan fontos intézmény, amely bármelyik országban megtagadta volna az együttműködést. Nemzeti múzeumok, akadémiák, régészeti és történettudományi intézetek mind segítőkészen csatlakoztak (összesen hatvan intézményről van szó). A kezdet tehát a lehető legígéretesebb, és ez igen biztató.

– A megnyitőig még egy év van hátra – elkészült-e már a kiállítás koncepciója?

– Nagy vonalakban igen. Az egyik fontos téma a németek, szlávok és magyarok közötti konfliktusok és kapcsolatok története, egy másik a hittérítéseké. Partnereink maguk is sok ötlettel álltak elő. Nagy kérdés például: mikor jött létre Lengyelország? S a kérdést maguk a lengyelek vetették fel. Magyarország új fényben szeretné láttatni Szent István korát. Általában is ez lehetne a kiállítás alap gondolata: megtisztítani a történelmi folyamatokat a rájuk rakódott mítoszoktól, és felmutatni a rég letűnt kor fény- és árnypontjait.

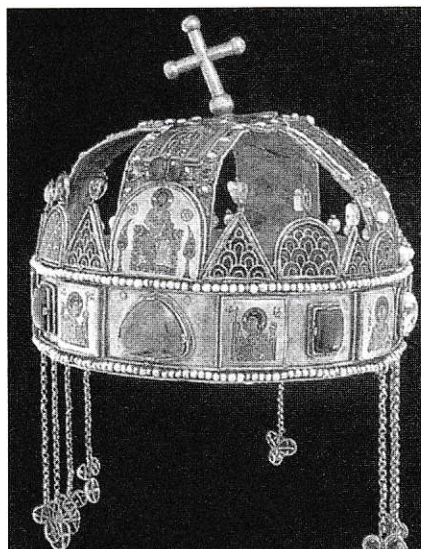
– Ennyi és ennyiféle partner között hogyan kell elképzelni a konkrét, gyakorlati együttműködést?

– Az egyes országok szakembereiből létrehoztunk egy huszonnyolc tagú bizottságot, mely évente négyszer ülésezik, hogy meg hozza a legfontosabb döntéseket. Egy szinttel a bizottság alatt működik a tudományos tanács, ebben mintegy százötvenen működnek közre. A tanács legfeljebb tizenöt fős témacsoportokra tagolódik, az egyes csoportok évente többször találkoznak. A teljes tanács évente pedig egyszer ül össze, és az egyes csoportok prezentálják, amit addig elértek.

– Hogyan határozná meg e kiállítási projekt helyét és értékét?

– Rendkívüli kiállításról van szó. Ezt mutatja a tény, hogy olyan országok dolgozzák fel itt, még hozzá első ízben közösen, közös történelmüket, melyek viszonya egymáshoz ma sem mindig felhőtlen. Ehhez fogható eddig még nem volt. Budapesten egyúttal ez lesz a milleniumi megemlékezés központi kiállítása is. De hadd idézzem Aleksander Gieysztor lengyel történészt: „Az évezred egyik kardinális projektjéről van szó”.

Agnieszka Engemann

Szent István koronája

Monomachos koronája a szlovákiai Nyitraivánfároról

Deutschland